

Pestprotocol

Meester Snelschool

Inhoudsopgave

1	Doel van het pestprotocol	3
2	Voorwaarden om pesten serieus te nemen	3
3	Signalen van pesten	4
4	Oorzaken van pesten	4
5	Het verschil tussen plagen en pesten	5
6a	Hoe gaat de Meester Snelschool om met pesten: schoolregels	6
6b	Aanpak van ruzies en pestgedrag in vier stappen	7
7	Sancties en consequenties bij pesten	8
8	Begeleiding en advies bij pesten	9
9.	De vertrouwenspersoon	10

1. Doel van het pestprotocol

Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

In dit pestprotocol maken we duidelijk welke regels en afspraken omtrent pesten gelden op de Meester Snelschool

Dit pestprotocol wordt door het team van de Meester Snelschool

, Ouderraad en Medezeggenschapsraad gezamenlijk onderschreven.

2. Voorwaarden om pesten serieus te nemen

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. De piek van het pesten ligt tussen de 10-14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt gepest. Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind aan het pesten te maken. Het is beter om dit onderwerp regelmatig aan de orde te brengen, zodat het preventief kan werken. Pesten is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school ook serieus willen aanpakken. Daar zijn enkele voorwaarden aan verbonden:

Voorwaarden

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders).
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop op steekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.

3. Signalen van pesten

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- zogenaamd leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- systematisch of meerdere keren door/ naar dezelfde persoon

4. Oorzaken van pesten

Mogelijke oorzaken van pesten kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie;
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten worden)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt;
- Voortdurend met elkaar de competitie aangaan;
- Een voortdurende strijd om de macht in de klas of in de buurt.

5. Het verschil tussen plagen en pesten

Als school vinden we het belangrijk dat leerlingen, ouders en leerkrachten duidelijk het verschil kennen en herkennen tussen plagen en pesten. Duidelijk moet zijn dat iets wat met plagen begint, pesten kan worden.

Plagen	Pesten
Gebeurt spontaan	Gebeurt met opzet: de pestkop weet vooraf wie hij/zij zal pesten en op welke manier
Heeft geen kwade bedoeling	Wil iemand bewust kwetsen of kleineren
Duurt niet lang/gebeurt niet vaak	Kan lang blijven duren, gebeurt meer dan eens en regelmatig. Houdt niet vanzelf op
Speelt zich af tussen gelijken	De strijd is ongelijk. De pestkop heeft altijd de bovenhand. De pestkop voelt zich machtig als het slachtoffer zich machteloos voelt
Is meestal te verdragen of zelfs plezierig, maar kan ook kwetsen	De pestkop heeft geen positieve bedoeling, wil pijn doen, vernielen of kwetsen
Is meestal 1 tegen 1	Meestal een groep tegenover 1 slachtoffer
De rollen liggen niet vast	Heeft een vaste structuur. De pestkoppen zijn meestal dezelfde en de slachtoffers ook. Als de slachtoffers wegvallen, kan de pestkop wel op zoek gaan naar een ander slachtoffer
De eventuele pijn is dragelijk	Als er niet op tijd iets aan gedaan wordt, kunnen lichamelijke en geestelijke gevolgen ingrijpend zijn en lang nawerken
De vriendschap wordt hervat	Het is niet makkelijk om na het pesten een goede relatie op te bouwen
Het kind blijft lid van de groep	Het gepeste kind is geïsoleerd, voelt zich eenzaam en voelt dat hij/zij niet meer bij de groep hoort
De sfeer is goed in de groep	Geeft een dreigend, onveilig gevoel in de groep. Iedereen is angstig omdat ze bang zijn de volgende te zijn die wordt gepest

6a Hoe gaat de Meester Snelschool om met pesten: de schoolregels

We beschouwen pesten als een groepsprobleem. Bij het aanpakken van pestgedrag hebben we oog voor de hele groep. Versterkers moedigen het pesten aan, assistenten pesten mee en buitenstaanders laten het gebeuren. Zonder verdedigers maakt een gepest kind geen kans. De passiviteit van buitenstaanders moeten we doorbreken. Niet iedereen is verantwoordelijk voor het pesten, maar iedereen is er wel verantwoordelijk voor dat er een einde aan komt.

In de groepen stellen we regelmatig een onderwerp aan de orde zoals veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc.

Het voorbeeld van de leerkrachten is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar door met elkaar in gesprek te gaan. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Binnen onze school is er structuur en discipline. Conflicten en irritaties worden niet uit de weg gegaan, maar worden aangegrepen als mogelijkheid om moreel besef verder te ontwikkelen. Er gelden schoolregels en groepsregels om de omgang met elkaar en met de omgeving goed te kunnen afspreken en uit te kunnen voeren.

De drie basisregels die wij op de Meester Snelschool hanteren zijn:

- 1) **Iedereen is welkom:** we spelen samen en we gaan respectvol met elkaar om
- 2) **Onze school is veilig:** ik praat rustig met een ander en we houden rekening met elkaar
- 3) **Onze school is netjes:** we zijn allemaal verantwoordelijk voor onze school

We gebruiken op school ook de stop houd op regel. Als iemand iets doet wat jij niet leuk vindt zeg je stop houd op. Houdt het niet op dan zeg je het wat luider. Stopt de ander nog niet dan zoek je de leerkracht op en meld je wat er gebeurt.

Om pesten te voorkomen/stoppen hanteren we de volgende stelregels:

Regel 1

Als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan moet je hulp aan de leerkracht vragen. Als een ander kind/leerkracht zou denken dat dit klikken is dan geldt de regel onze school is veilig als uitgangspunt

Regel 2

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht (of vertrouwenspersoon) aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Regel 3

Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en overleg voeren met de ouders van de pester en gepeste.

6b Aanpak van ruzies en pestgedrag in vier stappen

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/ of elkaar pesten doen wij het volgende:

Stap 1

Er eerst zelf (en samen) uit proberen te komen

Stap 2

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en de verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

Stap 3

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties).

Stap 4

Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest/ ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties). Ook wordt de naam van de ruziemaker/ pester en het voorval in Planb2 genoteerd en wordt de incidentregistratie bijgehouden. Bij ieder incident worden de ouders op de hoogte gebracht van het ruzie/pestgedrag. Tevens wordt de directeur ingelicht en zal deze aanwezig zijn bij het gesprek met de ouders.

De directeur, de leerkracht en ouders van alle betrokken partijen proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

N.B. De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig met de ouders en/ of externe deskundigen.

7 Sancties en consequenties bij pesten

Wanneer de leerkracht onderhuids pesten vermoedt stelt deze een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen. Wanneer de leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest of dit hoort van gepeste of medeleerlingen dan worden eerder genoemde vier stappen doorlopen. Wanneer dit geen resultaat oplevert voor de gepeste dan neemt de leerkracht duidelijk stelling in:

fase 1:

- Time-out op een vast afgesproken plaats.
- Nablijven tot alle kinderen naar huis zijn (vanaf groep 5 / max. 15 minuten).
- Een schriftelijke opdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem, waarbij ook opgeschreven wordt 'hoe het anders had gekund'.
- Door gesprek: bewustwording van wat het voor het gepeste kind betekent. Afspraken maken over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen gedurende een periode elke week in een kort gesprek aan de orde.

fase 2:

Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De leerkracht heeft alle activiteiten schriftelijk vastgelegd en heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

fase 3:

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school.

fase 4:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Onderwijsbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk

fase 5:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

We reageren positief op gedragsveranderingen. Wanneer een pester een beperking wordt opgelegd, dan kan deze terug worden verdient (buiten spelen, de gymles, buitenschoolse activiteiten...). Van alle fases dient een goede schriftelijke verslaglegging bijgehouden te worden, die ook terug te lezen is in planb2

7. Begeleiding en advies bij pesten

De begeleiding bij pesten richt zich op de gepeste leerling, maar ook op de pester. Daarnaast zal in de klas ook aandacht worden besteed aan de versterkers, assistenten en buitenstaanders. Welke rol zij hebben en wat zij kunnen veranderen in hun gedrag.

Begeleiden van de gepeste leerling

- Medeleven tonen, luisteren en vragen hoe en door wie er gepest wordt;
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/ zij voor, tijdens en na het pesten;
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die de pester wil uitlokken. Laat de leerling inzien dat hij/ zij op een andere manier kan reageren;
- Zoeken naar en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld zich niet afzonderen;
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest;
- Nagaan welke oplossing de leerling zelf wil;
- Sterke kanten van de leerling benadrukken;
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/ beter opstelt;
- Praten met de ouders van de gepeste leerling;
- Het gepeste kind niet over beschermen. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Begeleiden van de pester

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste;
- Excuses aan laten bieden;
- In laten zien welke sterke/ leuke kanten de gepeste heeft;
- Pesten is verboden in en om onze school: wij houden ons aan deze regel;
- Straffen als het kind wel pest, belonen als het kind zich aan de regels houdt;
- Kinderen leren om niet meteen kwaad te worden, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren;
- Contact tussen ouders en school. Elkaar informeren en overleggen;
- Inleven in het kind;
- Zoeken naar een sport of club waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen ook leuk kan zijn;
- Inschakelen van hulp zoals sociale vaardigheidstrainingen, jeugdgezondheidszorg, huisarts etc.

Adviezen aan de ouders

Ouders van het gepeste kind

- Houdt de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind;
- Als pesten niet op school gebeurt maar op straat, probeer dan contact op te nemen met de ouders van de pester om het probleem bespreekbaar te maken;

- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken;
- Door positieve stimulering en schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- Steun uw kind in het idee dat er een einde komt aan het pesten.

Ouders van de pesters

- Neem het probleem van uw kind serieus;
- Raak niet in paniek, elk kind loopt kans een pester te worden;
- Probeer achter de oorzaak te komen;
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet;
- Besteed extra aandacht aan uw kind;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind;
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus;
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met anderen om te gaan;
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag;
- Geef zelf het goede voorbeeld;
- Leer uw kind voor anderen op te komen;
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

8. De Vertrouwenspersoon

Op de basisschool Meester Snel is (juf) Anneke Adema de vertrouwenspersoon. Als een leerling niet naar de leerkracht durft te gaan om het probleem aan te kaarten dan kan er ook naar de vertrouwenspersoon gegaan worden. Zij kan samen met het kind gaan kijken welke stap er het beste genomen kan worden. Ook voor ouders is zij de persoon als ze zich niet gehoord voelen op school.

De vertrouwenspersoon komt aan het begin van ieder schooljaar in alle groepen om te vertellen wat de rol van een vertrouwenspersoon is en hoe ze een beroep op haar kunnen doen.

Mocht er een situatie zijn waarbij ook de vertrouwenspersoon niet benaderd kan worden dan kan de vertrouwenspersoon van VCO-Oost Nederland benaderd worden voor advies.